

Böceklere Yakından Bakış

İnsanlar Dünya'ya egemendirler; bununla haklı olarak öğünebilirler. Ama dünyada akıl almayacak kadar çok böcek vardır: toprakta, suda ve havada 850 000 tür böcek yaşar. Bu, milyar kere milyar (10^{18}) böcek anlamına gelir. Böceklerin toplam ağırlığı, dünyadaki bütün insanlardan daha fazladır. Böceklerin kimileri can düşmanımız, kimileri de can dostumuzdur. Örneğin fare pireleri veba; bitler tifüs ve siper humması; kimi

sivrisinekler sıtma; Afrika çeçe sineği uyku hastalığı; tatarcıklar tatarak humması; Aedes ve orman sivrisinekleri de sarı humma; bazı sivrisinekler insanlarda ve atlarda beyin iltihabı, (ensefalit) vb. yaparlar. Pamuk, fındık, fasulye, bitlerinin vb. tarıma verdiği zararı da unutmamak gerekir. Buna karşılık böcekler çiçeklerin tozlaşmasına yardım ederek, bitkilerin çoğalmasını sağlarlar; bu ise insan besinlerinin üçte birini

sağlamaları demektir. E.O. Wilson bu gerçeği şöyle dile getirmiştir: "Böcekler biz olmadan da yaşayabilirler; fakat biz onlarsız perişan olurduk". Gördüğümüz böcek kafalarının fotoğrafları Hawaii Üniversitesi'nden nörobiyolog Dennis Kunkel tarafından çekilmiştir. Kunkel, küçük şeylerin resmini çekmede dünya çapında isim yapmıştır.

Çeviri: Selçuk Alsan
Discover, Mart 1999

Kırkayak (Polyxenus): Saldırıya uğrayınca böcek öldürücü bir sıvı çıkarır.

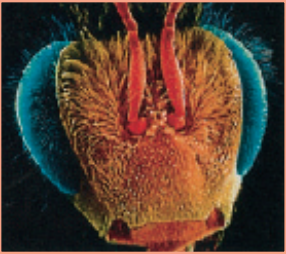
Evsineği (Musca domestica): Bir sineğin üstünde ortalama 1 milyon bakteri vardır.

Fasulyebiti (Acanthoscelides obtectus): Tek bir fasulye içinde iki düzine bit yaşayabilir.

Köpek Piresi (Ctenocephalides canis): Bir sıçrayışta 33 cm yani kendi boyunun 200 katı gider.

Balarısı (Apis mellifera): Bal yapmada olduğu kadar tozlaşmayı sağlamada da yararlı olur.

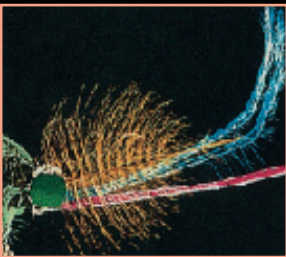
Hamamböceği (Blattella germanica): Bir dişi beş ayda 3200 yavru yapar.

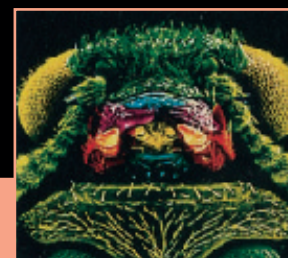
Tahtakurusu (Cimex lectularius): Cinsel birleşmeleri çok kabadır; erkek dişinin gövdesinde bir delik açarak spermını oraya bırakır.

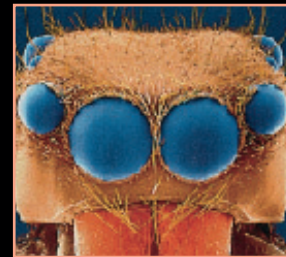
Meyvesineği (Drosophila melanogaster): Hızla üreyen bu sinekler genetikçilerin deneylerinde en çok kullandıkları sineklerdir.

Sıtma Sivrisineği (Anopheles quadrimaculatus): Erkekleri nektar (çiçek özü) içer; yumurta taşıyan dişileri kan emer.

Halıböceği (Attagenus megatoma): Herşeyi yerler: halı, tohum, deri, tırnak, böcek.

Sıçrayan Örümcek (Plexippus paykulli): Av peşinde koşarken, boylarının 50 katı sıçrayabilirler.

Fındıkbiti (Curculio): Hortumunu beslenmek ve fındıkların içine yumurta bırakmak için kullanır.